

для малих інноваційних фірм. Успішне формування інноваційної сфери є наслідком, в першу чергу, політичних і соціальних умов, що складаються у суспільстві. Роль уряду у вирішенні виникнувших проблем є визначальною. Вона полягає, перш за все, у формуванні ефективної інноваційної політики, в правильному визначенні її пріоритетів, які повинні концентруватися на технологічному оновленні виробничого апарату, на прогресі знань, на задоволенні потреб ринку в продукції високого науково-технічного рівня [3].

Безперечно, одним рішенням неможливо створити в Україні ефективну, що розвивається ВІС. Це довгий і кропіткий процес. Він вимагає активної співпраці між усіма зацікавленими учасниками процесу: державою, бізнесом і вченими-дослідниками. Стимулювання розвитку ВІС має носити системний характер та відповідати загальній траєкторії розвитку системи.

Література

1. Вагизова В. И. Факторы, формы и способы обеспечения развития инновационной деятельности хозяйствующих субъектов / В. И. Вагизова // Проблемы современной экономики. – 2009. – № 4. – С. 21–25.
2. Райца А. Аналіз практики інноваційного розвитку польських підприємств / А. Райца // Інвестиції: практика та досвід : журнал. – 2009. – № 5. – С. 25–28.
3. Інститут взаємної соціальної відповідальності і його проблеми [Електронний ресурс] / – Режим доступу: <http://ukrbukva.net/page,8,44099-Institut-vzaimnoy-social-noiy-otvetstvennosti-i-ego-problemy.html>. – Назва з екрану.

ГОСПОДАРСЬКИЙ МЕХАНІЗМ В РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЇ РЕСУРСНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

*Кушнір Л. Л., к. е. н., доцент,
ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки
і торгівлі», м. Полтава*

Високоефективну модель ресурсозабезпечення національної економіки України можна реалізувати лише завдяки посиленню

впливу держави на сферу інтересів власників ресурсів. В умовах ринкової економіки інтереси власників ресурсів реалізуються через доходи. Для втілення високоефективної моделі ресурсозабезпечення національної економіки потрібно створити такі умови розподілу доходів, за яких приватні інтереси господарюючих суб'єктів урівноважувалися б потужними регуляторними інструментами їх координації.

Ядром загальнодержавної стратегії відтворення ресурсів і регулювання ресурсозабезпечення економіки України має стати гармонізація економічних й інституціональних інтересів національних власників факторів виробництва, здійснювана шляхом перманентного удосконалення господарського механізму.

Поняття господарського механізму є одним із найскладніших у науці. Господарський механізм існує в усіх економічних системах, але в кожній із них він специфічний. Його характер залежить від сукупності виробничих відносин і рівня розвитку продуктивних сил. Господарський механізм розбудовується й змінюється слідом за розвитком і зміною економічних відносин, а тому його форма не буває вічною.

Теорія господарського механізму активно розроблялася у вітчизняній економічній і правовій літературі починаючи з 1980-х рр. Однак не можна стверджувати, що в результаті наукового пошуку (який триває до сучасного моменту) було досягнуто єдності думок як щодо самого поняття «господарський механізм», так і стосовно місця та ролі господарського механізму у координації інтересів ринкових суб'єктів – власників ресурсів, особливо в аспекті ресурсного забезпечення національної економіки загалом. Кожен автор намагався дати власне означення його сутності. Так, наприклад, один із теоретиків господарського механізму Л. Абалкін характеризує його як «спосіб організації суспільного виробництва із властивими йому формами й методами, економічними стимулами й нормами» [1, с. 14].

У той же час деякі автори аналізують господарський механізм не лише з боку організації господарства, але й з боку суб'єктів, які його складають. Типове «суб'єктивне» означення

дає Ю. Осипов, який розглядає господарський механізм як «супільну систему господарюючих суб'єктів із властивими їм механізмами господарювання й властивими всій системі суспільними господарськими інститутами, що регулюють діяльність господарюючих суб'єктів» [2, с. 61].

Так чи інакше, але всі дослідники акцентують увагу на регулятивній функції господарського механізму, яка якнайповніше відображає його зміст. Тому найбільш коректно тлумачити господарський механізм як засновану на інтересах господарюючих суб'єктів сукупність форм і методів, норм і стимулів, спрямованих на регулювання суспільного виробництва. Іншими словами, господарський механізм – це свідомо встановлювані суспільством правила й організаційні структури, в рамках яких здійснюється розширене відтворення, відбувається практична реалізація вимог економічних законів. Функціонування господарського механізму покликане забезпечувати створення умов, що мотивують ефективну діяльність усіх суб'єктів ресурсного обміну, високий ступінь погодженості їх інтересів.

Виходячи з таких міркувань, пропонується наступне означення категорії: *господарський механізм – сукупність форм і методів державного управління інтересами власників економічних ресурсів з метою впливу на характер й інтенсивність відтворення національного господарства та формування в ньому закономірності сталого розвитку*.

Господарський механізм являє собою цілісну систему, що складається з окремих й одночасно взаємозалежних структурних елементів. До основних елементів господарського механізму належать система стимулів, управління, планування, фінансування, оподатковування, ціноутворення. Завдяки вказаним елементам здійснюється ефективне використання й науково організоване відтворення національних економічних ресурсів, стратегічний процес, що є характерною ознакою розвиненої системи національної економіки.

Література

1. Абалкин Л. И. Избранные труды [Текст]: В 4 т. Т. 2: Политическая экономия: Хозяйственный механизм развитого

- социалистического общества; Новый тип экономического мышления; Перестройка: пути и проблемы / Л. И. Абалкин, Россия. Вольное экономическое общество; Сост.: О. М. Грибанова. – М. : Экономика, 2000. – 911 с.
2. Осипов Ю. М. Основы теории хозяйственного механизма [Текст] / Ю. М. Осипов. – М. : Изд-во МГУ, 1994. – 368 с.

ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОБЛЕМ ЖИТЛОВОЇ КООПЕРАЦІЇ В УКРАЇНІ У 20–30-Х РОКАХ ХХ СТ.

Литвин О. Ю., к. е. н.,

Полтавська державна аграрна академія, м. Полтава

Період вивчення проблем житлової кооперації у 20–30-х рр. ХХ ст., який умовно можна назвати «періодом розвитку ідеї житлової кооперації», представлений численними працями радянських дослідників. При цьому, слід зазначити, що після закінчення громадянської війни, шукаючи вихід із житлової кризи, радянська влада поступово почала впроваджувати у життя різні форми житлово-будівельних кооперативів.

19 серпня 1924 р. ЦВК СРСР та Раднаркомом була прийнята Постанова «Про житлову кооперацію». Перші успіхи на цьому шляху, навіть, змусили владу дозволити активно розповсюджувати спеціальні наукові дослідження і журнали, присвячені житлової кооперації, зокрема «Кооперативне житло», «Житлова кооперація України», «Кооперативний бюллетень». Аналіз публікацій таких науковців, як А. Власик, С. Драгоманів, Ф. Друзь, С. Корнгольд, Ю. Ларин, І. Панченко, К. Решетар, Є. Штандель, надав інформацію про стан і основні напрями розвитку житлової кооперації у 20-х рр. ХХ ст. в УСРР [1; 2; 3; 4; 5; 6; 7; 8].

Важливий висновок про можливість вирішення житлової проблеми за допомогою кооперації зробив С. Драгоманів у публікації «Кооперація і житлове питання», що побачила світ у 1919 р. [2]. На основних деталях положення про житлово-споживчу кооперацію зупинився Є. Штандель в однійменному дослідженні, опублікованому в 1924 р. у журналі «Кооперативний бюллетень» [8]. С. Г. Корнгольд у науковій статті «Терністим шляхом», що була надрукована в 1925 р. у журналі «Коопера-